

Unitat 3. Normalització i verificació comptable. Legislació fiscal

Activitats

1. El PGC és d'aplicació obligatòria per a:

- a) Només les empreses individuals.
- b) Exclusivament les societats.
- c) Totes les empreses, independentment de la seva forma jurídica.
- d) Cap de les anteriors; la seva utilització és voluntària.

Resposta correcta: c).

2. Què s'entén per marc conceptual?

És el conjunt de fonaments, principis i conceptes bàsics que inspiren tot el pla i té com a objectiu la imatge fidel, clara, comprensiva i útil per als usuaris de la informació financera.

3. Si es vol comprar una màquina a terminis i no se'n registra la compra fins que està tota pagada, s'ha actuat correctament?

- a) Sí, per l'aplicació del principi de la no-compensació.
- b) No, perquè no s'ha aplicat correctament el principi de la data del fet.
- c) Sí, pel principi de prudència.

Resposta correcta: b).

4. Enumera les disposicions legals que, d'alguna manera, regulen la comptabilitat a l'empresa.

El **Codi de comerç** dedica una part a la comptabilitat: de l'article 25 al 49. A part d'aquest, però, hi ha altres disposicions legals que afecten la comptabilitat, com ara la **Llei de societats anònimes**, la **Llei de societats de responsabilitat limitada**, el **Pla General Comptable** i el **Reglament del registre mercantil**.

5. Digues quin d'aquests llibres no és obligatori per a les empreses:

- a) El llibre diari.
- b) El balanç de comprovació de sumes i saldos.
- c) El llibre major.
- d) Tots són obligatoris.

Resposta correcta: c).

6. Explica quina utilitat creus que pot tenir fer un inventari al final de l'exercici. Posa'n un exemple concret.

És útil per comprovar que tot el patrimoni que es tenia a l'inici de l'exercici econòmic és el mateix que es té en finalitzar-lo. En cas que no sigui així, s'han de fer les correccions corresponents.

Un exemple clar és l'inventari de les mercaderies, ja que en iniciar l'exercici en tenim una quantitat concreta i en acabar-lo, com que s'han realitzat compres i vendes, normalment en tenim una altra. Recordem que la correcció es fa amb el compte Variació d'existències.

7. Explica la diferència que hi ha entre el subjecte passiu i el contribuent d'un impost.

El **contribuent** és la persona física o jurídica sobre la qual recau l'impost. El **subjecte passiu** és la persona natural o jurídica que, segons la llei, està obligada a complir les prestacions tributàries i les obligacions materials o formals. De vegades, el subjecte passiu i el contribuent són la mateixa persona.

8. Digues quin és el fet imposable de l'impost de societats.

El fet imposable de l'impost de societats està determinat per l'obtenció dels beneficis per part del subjecte passiu, és a dir, l'empresa.

9. Explica què són els impostos especials.

Són els impostos que recauen sobre productes de consum específic i graven la fabricació, la importació i la introducció en l'àmbit territorial intern de determinats béns, així com la matriculació de determinats vehicles.

10. Digues què és l'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF) i quina relació té amb l'empresa o l'empresari.

L'**impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF)** és un tribut de caràcter personal, progressiu i directe que grava la renda de les persones físiques d'acord amb les seves circumstàncies personals. És a dir, té per objecte gravar la totalitat dels rendiments dels factors de producció (treball, capital...), així com els guanys i les pèrdues patrimonials dels contribuents.

La relació que té amb l'empresari és l'apartat que fa referència als rendiments sobre activitats econòmiques.

11. Explica per què creus que s'han de pagar impostos.

Resposta oberta.

12. Una de les finalitats dels impostos és la redistribució de la renda entre els ciutadans del territori espanyol. Creus que es compleix? Pots buscar informació sobre el tema a Internet.

Resposta oberta.

Activitats finals

1. Explica què és el Pla General de Comptabilitat i enumera'n les parts.

El **PGC** es pot definir com el conjunt de regles de funcionament de la comptabilitat que té com a finalitat homogeneïtzar la informació que es pot extreure de la mateixa comptabilitat de manera que facilita la interpretació, l'anàlisi i la comparació dels informes externs de les empreses a qualsevol usuari de la comptabilitat.

Les parts del PGC són:

1. Marc conceptual (obligatori).
2. Normes de registre i valoració per a pimes (obligatòries).
3. Comptes anuals (obligatoris).
4. Quadre de comptes (voluntaris).
5. Definicions i relacions comptables (voluntàries).

2. Quina finalitat tenen els principis comptables?

La finalitat de l'aplicació de principis comptables és permetre que els comptes anuals expressin una imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de l'empresa.

3. Explica amb un exemple el significat del principi de la data del fet.

En el cas de la factura d'un proveïdor, s'ha de comptabilitzar en el moment de la compra, encara que se n'ajorni el pagament.

4. Digues per què cal representar els elements patrimonials mitjançant comptes.

La finalitat de representar els elements patrimonials mitjançant comptes és unificar criteris a l'hora d'agrupar conceptes.

5. Comenta en què consisteix un pla de comptes.

Un **pla de comptes** és una relació detallada i codificada de tots els comptes i subcomptes que preveu emprar una empresa, segons la seva activitat i les seves característiques, i d'acord amb el Pla General de Comptabilitat.

6. Dels grups que formen el pla de comptes, digues quins inclouen els comptes de balanç i quins inclouen els comptes de gestió o resultats.

Els comptes de balanç estan formats pels comptes dels grups 1 a 5, i els comptes de resultats, pels dels grups 6 i 7.

7. Digues a quins grups pertanyen els comptes següents: Caixa, Bancs i institucions de crèdit, Reserves (diners que les empreses reinverteixen), Compres de mercaderies, Sous i salaris, Maquinària, Proveïdors, Proveïdors d'immobilitzat a curt termini, Clients, Vendes de mercaderies, Resultat de l'exercici.

Caixa: 5.

Bancs i institucions de crèdit: 5.

Reserves: 1.

Compres de mercaderies: 6.

Sous i salaris: 6.

Proveïdors: 4.

Proveïdors d'immobilitzat a curt termini: 5.

Clients: 4.

Vendes de mercaderies: 7.

Resultat de l'exercici: 1.

Maquinària: 2.

8. Explica per què el compte Proveïdors d'immobilitzat a curt termini està considerat com un compte financer.

Perquè és com si els proveïdors, pel fet de deixar-nos pagar temps després de la compra, ens fessin un préstec. Per tant, es considera un finançament, ja que ens deixen gaudir durant un cert temps dels diners que hauríem d'haver pagat en fer la compra.

9. Explica les diferències entre l'auditoria operativa i la financera.

L'**auditoria operativa** és la que revisa els procediments portats a terme per l'organització de l'empresa amb la finalitat d'analitzar l'eficàcia i l'eficiència de la seva estructura global pel que fa a objectius, planificacions, etc. L'**auditoria financera**, en canvi, tracta d'examinar i verificar les dades dels comptes anuals de l'empresa amb l'objectiu de confirmar les dades que s'hi reflecteixen.

10. A qui creus que pot interessar un informe d'auditoria?

Als accionistes de l'empresa, als proveïdors, als treballadors, a la Hisenda Pública i a totes les persones que tinguin relació amb l'empresa.

11. Digues si un accionista d'una empresa que no estigui legalment obligada a auditar-se pot demanar que es dugui a terme una auditoria.

Sí, ho pot demanar, però l'empresa només estarà obligada a auditar-se quan els accionistes que ho sol·licitin representin, almenys, el 5% del capital social.

12. Digues per a què serveixen els llibres de comptabilitat i quins són obligatoris per a l'empresari.

Serveixen bàsicament per registrar i anotar els fets comptables que han succeït a l'empresa durant un exercici econòmic.

Els llibres obligatoris són el **llibre diari**, el **llibre d'inventaris i comptes anuals**. En el cas de les societats mercantils, també és obligatori el **llibre d'actes**.

13. Comenta la finalitat que té el llibre diari.

La finalitat del llibre diari és la de registrar i ordenar cronològicament tots els fets comptables que s'esdevenen a l'empresa i que d'alguna manera en modifiquen el patrimoni.

14. Explica la diferència que hi ha entre un impost municipal i un d'estatal.

Un impost municipal el recapta l'ajuntament d'una població i un impost estatal, l'Estat, i més concretament, el Ministeri d'Hisenda.

15. Explica quina és la finalitat del balanç de comprovació de sumes i saldos.

La finalitat del balanç de comprovació de sumes i saldos és verificar que les anotacions fetes en el llibre major a partir dels assentaments del llibre de diari s'hagin passat correctament.

- 16. Una persona guanya un concurs televisiu i decideix iniciar la seva activitat professional com a humorista, de manera independent. Des del punt de vista de la seva relació amb la Hisenda Pública, s'hauria de considerar subjecte passiu de l'impost de societats? Raona la teva resposta.**

L'impost de societats grava la renda de societats i altres entitats jurídiques, no la de les persones físiques que han de tributar per IRPF. Per tant, aquesta persona, professional i independent (persona física i autònoma), no seria subjecte passiu d'aquest impost encara que fos una societat unipersonal (SA o SL). En aquest cas, tributaria per IRPF i no per impost de socie-

tats, ja que estaria sotmès a transparència fiscal i els beneficis de la societat es considerarien rendes del soci en la seva declaració.

- 17. Digues els tipus de tributs que coneixes.**

Els tributs es poden classificar en: taxes, contribucions especials i impostos.

- 18. Explica el concepte de valor afegit.**

El **valor afegit** dels productes és la diferència entre el valor dels béns produïts i el cost de les matèries primeres i dels altres béns intermedis utilitzats per produir-los.

- 19. Una empresa de material de construcció va comprar mercaderies per valor de 1 686 € amb l'IVA inclòs i va pagar en efectiu. El tipus impositiu de l'IVA era del 21 %. Digues quin va ser l'import de l'impost. Comptabilitza l'operació en el llibre diari i en el llibre major.**

$$x + 21\% x = 1686 \quad x(1 + 0,21) = 1686$$

$$x = \frac{1686}{1,21} = 1393,39$$

L'impost és el 21% de 1393,39; és a dir, 292,61 €.

1 393,39	(600) Compres de mercaderies	
292,61	(472) HP, IVA suportat	a (570) Caixa
		1 686

D	600	H
1 393,39		

D	472	H
292,61		

D	570	H
	1 686	

- 20. Una venda de mercaderies es va facturar per un total de 1 560 €. Els productes estaven valorats en 1 500 €. Digues el tipus impositiu de l'IVA que es va aplicar. Comptabilitza l'operació en el llibre diari i en el llibre major, tenint en compte que la venda es paga amb un efecte comercial (una lletra de canvi).**

$$1500 + y \cdot 1500 = 1560$$

$$1560 - 1500 = y \cdot 1500$$

$$y = \frac{60}{1500} = 0,04$$

El tipus impositiu va ser del 4%.

1 560	(431) Clients, efectes comercials per cobrar	
		a (700) Vendes de mercaderies
		(477) HP, IVA transferit
		1 500
		60

D	431	H
1 560		

D	700	H
	1 500	

D	477	H
	60	

- 21. Suposant que l'operació de l'exercici 19 i la de l'exercici 20 són de la mateixa empresa, fes la liquidació de l'impost. Comptabilitza la liquidació en el llibre diari i en el llibre major.**

L'IVA suportat ha estat de 292,61 € i l'IVA transferit, de 60 €. Per tant, Hisenda Pública deu a l'empresa els diners que ha pagat per l'impost i que no es poden deduir; és a dir, 232,61 € (292,61 - 60). Hisenda, però, no tornarà els diners sinó que se'ls quedarà a compte de futurs pagaments.

60	(477) HP, IVA transferit		
232,61	(470) HP, deutora per IVA	a	(472) HP, IVA suportat
			292,61

D	477	H	D	472	H	D	470	H
	60	60		292,61	292,61		232,61	

22. Explica els casos en què es pot trobar l'empresa quan hagi de liquidar l'IVA.

L'empresa, quan ha de liquidar l'IVA, es pot trobar en dues situacions: que la liquidació li surti positiva i hagi d'ingressar els diners a Hisenda Pública, o bé que li surti negativa i, per tant, que sigui Hisenda qui li deu els diners. En el primer cas, haurà de fer efectiu l'import durant el termini establert; en el segon, els diners quedaran a compte de futurs deutes per l'IVA que l'empresa tingui amb Hisenda.

23. Explica quina repercussió econòmica té l'IVA per a l'empresa.

Econòmicament, l'IVA no representa res per a l'empresa, ja que aquesta només fa d'intermediària entre Hisenda i el contribuent, que és el consumidor.

24. El compte Hisenda Pública, creditora per IVA és un compte:

- D'actiu
- De passiu
- D'ingressos
- De despeses

Resposta correcta: b).

25. Explica què és l'impost de societats.

L'impost de societats és un tribut de caràcter directe i personal que grava la renda de les societats i altres entitats jurídiques.

26. Explica què és la base imposable d'un impost i digues quina és la de l'impost de societats (IS) i la de l'impost sobre el valor afegit (IVA).

La **base imposable** d'un impost és la quantitat sobre la qual s'aplica el tipus impositiu; normalment, s'expressa en diners.

La base imposable de l'impost de societats és l'import de la renda obtinguda per una societat en el període fiscal; és a dir, el benefici.

La base imposable de l'impost sobre el valor afegit és el total de la factura generada per una compra, una venda o un servei.

27. Treu el benefici de l'empresa comercial Suro, SA a partir de la informació següent i aplica-hi l'impost corresponent:

Vendes de mercaderies	300
Compres de mercaderies	178
Consum d'energia	15

Elements de transport	160
Amortització acumulada de l'immobilitzat	64
Despeses d'amortització	14
Ràpels sobre compres	10
Clients	17
Préstec a llarg termini	43
Pèrdues d'immobilitzat material	4
Hisenda Pública, creditora	15
Proveïdors	15
Sous i salaris	45
Subministraments	12
Mercaderies	32
Diners al banc	58
Aportacions dels socis	85
Reserves	15
Primes d'assegurances	12
Compres de mercaderies	178
Consum energia	15
Despeses d'amortització	14
Pèrdues d'immobilitzat immaterial	4
Sous i salaris	45
Subministraments	12
Primes d'assegurances	12
Total despeses	280
Vendes de mercaderies	300
Ràpels sobre compres	10
Total ingressos	310

$$\text{Benefici} = \text{ingressos} - \text{despeses}$$

$$\text{Benefici} = 310 - 280 = 30$$

El benefici ha estat de 30.

Impost sobre beneficis:

$$30\% \text{ de } 30 = 9$$

L'impost sobre beneficis és de 9.

Comprova el teu nivell

1. «La imputació d'ingressos i despeses s'ha de fer d'acord amb el corrent real de béns i serveis que representen, amb independència del moment en què es cobrin o es paguin.» Es refereix al:

- a) Principi de no-compensació.
- b) Principi de prudència.
- c) Principi de la data del fet.
- d) Principi d'uniformitat.

Resposta correcta: c).

2. El compte Sous i salaris forma part dins del quadre de comptes del grup:

- a) 1 c) 4
- b) 3 d) 6

Resposta correcta: d).

3. Els elements del patrimoni de l'empresa destinats a servir de manera perdurable formen part dins del quadre de comptes del grup:

- a) 1 c) 3
- b) 2 d) 7

Resposta correcta: b).

4. Quan s'examinen i es verifiquen els comptes anuals de l'empresa a fi de confirmar-ne les dades per personal independent a l'empresa, s'està parlant d'auditoria:

- a) Interna c) Financera i externa
- b) Operativa d) Operativa i externa

Resposta correcta: c).

5. El llibre diari serveix per:

- a) Enregistrar cronològicament els fets comptables.
- b) Enregistrar compte a compte els fets comptables.
- c) Anotar diàriament totes les entrades i sortides de diners.
- d) Portar un control de les entrades i sortides del personal.

Resposta correcta: a).

6. L'IVA:

- a) És un impost directe.
- b) Tant es pot considerar un impost directe com un d'indirecte.
- c) És un impost indirecte.
- d) No es pot considerar un impost.

Resposta correcta: c).

7. La persona sobre la qual recau un impost s'anomena:

- a) Subjecte passiu c) Contribuent
- b) Subjecte actiu d) Auditor

Resposta correcta: c).

8. Qui ingressa trimestralment a Hisenda l'impost sobre el valor afegit?

- a) Les empreses o els professionals que el recapten.
- b) El contribuent que el suporta.
- c) No s'ha d'ingressar a Hisenda sinó als ajuntaments.
- d) S'ha d'ingressar mensualment.

Resposta correcta: a).

9. L'impost de societats grava:

- a) La renda de les persones físiques que tenen una empresa.
- b) La renda de les empreses.
- c) El valor afegit dels productes.
- d) El patrimoni de les societats.

Resposta correcta: b).

10. El benefici d'una societat respecte als impostos és:

- a) El fet imposable de l'impost de societats.
- b) La base imposable de l'impost de societats.
- c) El tipus impositiu de l'impost de societats.
- d) Són correctes la a i la b.

Resposta correcta: d).

Prepara les PAU

1. Indica els principis comptables que obliguen a:

- a) Considerar ingressos per vendes del període el total de les vendes realitzades, malgrat que encara no estiguin cobrades. (0,5 punt)
- b) Considerar la possible pèrdua futura que pot representar el fet de tenir dificultats en el cobrament d'una venda realitzada. (0,5 punt)
- c) Distingir entre un deute contret amb un proveïdor i la quantitat que el mateix proveïdor deu en concepte d'unes compres realitzades. (0,5 punt)
- d) Aplicar el mateix criteri de valoració d'existències durant tot l'exercici. (0,5 punt)

- a) Data del fet c) No compensació
- b) Prudència d) Uniformitat

2. Respon raonadament les preguntes següents:

- a) Explica en què consisteix l'apartat 5 del Pla General de Comptabilitat, «Definicions i relacions comptables». (1 punt)
- b) El grup 1 del Pla General de Comptabilitat és el finançament bàsic. Explica quin tipus de comptes inclou. Posan exemples. (1 punt)
- a) La cinquena part del PGC es dedica a les definicions i les relacions comptables. Cadascun dels grups, subgrups i comptes que l'integren són objecte d'una definició i de l'explicació dels moviments de càrrec i abonament de cada un dels comptes.
- b) El finançament bàsic comprèn els recursos propis de l'empresa i el seu finançament aliè a llarg termini, destinats a finançar l'actiu permanent i a cobrir part de l'actiu circulant. També engloba els ingressos per distribuir en diferents exercicis, accions pròpies i altres situacions transitòries del finançament bàsic.

Exemple:

Capital social, Proveïdors d'immobilitzat a llarg termini.

3. A partir de la informació següent,

Arrendaments	100
Subministraments	50
Devolució de compres	100
Vendes de mercaderies	2.000
Compres de mercaderies	1.000
Sous i salaris	50
Devolució de vendes	200

Ingressos de particip. en capital 10

Beneficis de la venda d'immob. 150

Variació d'existències 100

(existències finals més grans que les inicials)

- a) Ordena separatament els comptes de despeses i els d'ingressos. (0,5 punt)
- b) Treu el resultat de l'exercici. (0,5 punt)
- c) Si s'escau, aplica l'impost de societats (el 30%). (0,5 punt)
- d) Fes la comptabilitat adient. (0,5 punt)

a) Despeses

Arrendaments	100
Subministraments	50
Compres de mercaderies	1 000
Sous i salaris	50
Devolució de vendes	200

Ingressos

Ingressos de participació en capital	10
Beneficis de la venda d'immobiliaris.	150
Variació d'existències.	100
Devolució de compres	100
Vendes de mercaderies.	2 000

$$b) \text{ Benefici} = \text{ingressos} - \text{despeses} = 2360 - 1400 = 960$$

$$c) \text{ Impost de benefici} = \frac{30\% \text{ s}}{\text{el benefici}} = 0,30 \cdot 960 = 288$$

d)

1 400	Resultat de l'exercici	a	Arrendaments	100
		a	Subministraments	50
		a	Compres de mercaderies	1 000
		a	Sous i salaris	50
		a	Devolució de vendes	20
10	Ingressos de participació en capital			
150	Beneficis de la venda d'immobiliaris			
100	Variació d'existències			
100	Devolució de compres			
2 000	Vendes de mercaderies	a	Resultat de l'exercici	2 360
288	Impost sobre beneficis	a	HP, creditora per conceptes fiscals	288
288	Resultat de l'exercici	a	Impost sobre beneficis	288

4. Comptabilitza les operacions següents:

a) Una empresa compra mercaderies pagant en efectiu per un total de factura de 115 €; a més, li carreguen el 21 % de l'IVA. Posteriorment ven mercaderies a crèdit per valor de 2 088 € amb l'IVA inclòs. (1 punt)

b) Liquidació i pagament pel banc, si escau, de l'IVA. (1 punt)

a)

115	Compres de mercaderies			
24,15	HP, IVA suportat	a	Caixa	139,15
2 088	Clients	a	Vendes de mercaderies	1 725,62
		a	HP, IVA transferit	362,38

b)

362,38	HP, IVA transferit	a	HP, IVA suportat	24,15
		a	HP, creditora per IVA	338,23
338,23	HP, creditora per IVA	a	Banc i institucions de crèdit	338,23

5. En les qüestions següents, tria l'única resposta que consideris vàlida. Les respostes correctes sumen (0,5 punt) i les incorrectes resten (0,25 punts).

1. El compte Hisenda Pública, IVA suportat és un compte:

- a) D'actiu.
- b) De passiu.
- c) De despeses.
- d) D'ingressos.

2. Els tributs estan formats per:

- a) Les taxes.
- b) Les taxes i les contribucions.
- c) Les taxes, les contribucions i els impostos.
- d) Les taxes i els impostos.

3. Perquè existeixi l'obligatorietat de pagar l'impost sobre el valor afegit (IVA):

- a) Ha d'existir un rebut que verifiqui la compravenda.

b) Ha d'existir una factura que verifiqui la compra-venta.

c) L'empresa ha d'haver tingut guanys en l'últim exercici econòmic.

d) Totes les respostes són correctes.

4. El percentatge que s'aplica a la base liquidable o, si escau, a la base imposable d'un impost, s'anomena:

- a) Deute tributari.
- b) Fet impositiu.
- c) Tipus impositiu.
- d) Contribuent.

1. Resposta correcta: a).

2. Resposta correcta: c).

3. Resposta correcta: b).

4. Resposta correcta: c).